

ההברות בשאן פנימי לחברים ג'יון מס **413** ר בס"ד ערש"ק פר' ראה (מערב) כ"ה מנ"א תשע"א

עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂה (י"ד, כ"ב) יש מדרש פליאה הדא הוא דכתיב אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאילה, פירש הרה"ק מאפמא ע"פ המובא במדרש תנחומא על אחד שנתן מעשרות והפסיק, נענש שגדל בשדהו רק עשירית ממה שהיתה נותנת, וזה שאמר המדרש פליאה אם השמאל כלומר שנותן מעשרות ומקיים עשר ב-שין-שמאלית או השכר הוא ואימינה מלשון תעשר - עושר, ואם הימין שיחדל מלתת מעשר או ואשמאילה יהיה לו רק עשירית ב-שין-שמאלית.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש זיע"א ז' ניסן תשל"ה האבא ל'צפ"ס ע"י א.א.

א

413

אמנם תפקיד האדם בעולם הזה לעבוד על עצמו בכדי שיתחיל להבין מהי המציאות של קוב"ה, באופן שההשגה הזו תביא אותו לאמונה, והוא ישיג את שלימות האמונה בבחינת "כי לא יראני האדם וח"י". ואיך בשר ודם יכול להגיע לאמונה כזו, מכיון שברגע שהוא מתחיל לעשות את התפקיד שלו הוא נהיה בעצמו טמיר ונעלם. את ההתחלה הוא מוכרח לעשות כי הרבש"ע רוצה תהלה מקרוצי גושי חומר, אולם ברגע שהוא רק מתחיל לעשות את התפקיד שלו הוא בעצמו נהיה טמיר ונעלם.

ב

והענין הוא, כי בשר האדם הוא גוש של חומר שאינו יכול עשות מאומה, כמו שאבן לא יכולה לעשות כלום, וכמו שמתים אינם יכולים לעשות מאומה, כך דבר גשמי ללא רוח חיים אינו יכול לעשות כלום. ועל כן הרבש"ע לקח מהמציאות שלו את החלק אלוקה ממעל והעניק לנו, "ויפח באפיו רוח חיים", ורוח החיים שנתן בנו מחלקו היא הפועלת ועושה הכל. התפקיד של האדם שבעבורו נתן בו הקב"ה את הנשמה, שיבחינה החיות אינה ממנו בעצמו רק מתנה מחי החיים, ויכיר שבכל רגע חיו תלויים לו מנגד והוא בסכנה גדולה, כי בכל רגע יכול בעל הפיקדון ליטול את שלו. את המתנה הזו הוא נתן לנו רק בתנאי שנמלא את היעוד שהועיד לנו ונגיע לבחינת "מבשרי אחזה

בורא העולם הוא נעלם מכל, טמיר ונעלם שאין בו כל תפיסה והשגה. וברא את העולם בכדי שבני האדם ישיגו את מציאותו ויחיו עמו, ע"י שיגיעו בעבודתם למצב שלו שהוא טמיר ונעלם. ולמרות שאין לנו פה לשאול ולא לשון לדבר, ואיך נוכל להשיג אותו? כי מי הוא האדם שהוא יכול לשאול? הרי סוף כל האדם למות, כמו שנאמר "כי עפר אתה ואל עפר תשוב" "ונפשי כעפר לכל תהיה", ואם כן מה הוא שישאל? איך בכלל יש לו פה לשאול? למרות זאת רצון הבורא הוא שבמצב בו נבראו נמלא את היעוד שעבורו ברא את העולם, ע"י שנגיע למציאות שלו, ונחיה במציאות של "טמיר ונעלם" כמו שהוא טמיר ונעלם.

ובזה עלינו להתבונן, האידך יהיה הדבר הזה? איך יכול להיות שבשר ודם, שרואים אותו, ומדברים איתו, ומבינים אחד את השני - למרות שלא תמיד ההבנה מושלמת, לפעמים יש גם מחלוקת, אבל מכל מקום יש שפה משותפת בין איש לרעהו - איך יכול להיות שאנו נגיע להיות במצב שזה כמו קודשא בריך הוא שהוא טמיר ונעלם. וכי יש אדם שיכול להשיג אותו? או שיכול להרגיש אותו? הרי כשמשנה רבינו ביקש "הראני נא את כבודך" השיב לו "כי לא יראני אדם וח"י" "ופני לא יראו", ואם כן איך אנו יכולים להגיע אל התכלית שעבורה ברא הקב"ה את העולם?

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמי קודם

413
ג

מתביישים, ומעדיפים לא לגלות את המידה הרעה שלהם. ולכן כשהוא נכשל עם המידה רעה שלו, הוא נשבר, ומנסה לתרץ את עצמו, מכיון שלא מתאים לו שיש לו את המידה רעה הזו. הגאווה שלו לא מרשה לו. הוא מפחד שיגידו עליו שהוא גנב, או שודד, או רוצח, ולכן הוא מחפש כל דרך אפשרית להסתיר את זה כדי שהשני לא ידע מהרע שלו. אולם דווקא עם הרע הזה שהאדם נברא הוא צריך למלא את התפקיד שלו בעולם הזה, שבאמצעותו יגיע להכרת הבורא. כי "מבשרי", מהבשר הגשמי שלי ומהמידה רעה שלי - "אחזה אלוהה". ואז הרע הזה הוא טוב. כי באמת אין רע בעולם ואין טוב, רק באם הוא מונע את עצמו מהמדה הרעה הזו, והוא ממלא את התפקיד של הטוב, הרע בעצמו נהיה טוב. ואם הוא משלים את הרצון של המידה הרעה הזו, אזי הטוב נהיה רע.

דבר זה אנו למדים מפרשתו של יוסף הצדיק, שהבחינה שלו היתה במדת יסוד, ובזה היה התפקיד שהוא היה צריך למלא, שעייז יחיה עם הרבש"ע כגמול עלי אמו. וכשירד למצרים לבית פוטיפרע רצתה אשתו שיוסף יחטא עמה וימלא את רצון המידה הרעה הזו בגוף, אך רצון ה' היה שימלא את תפקיד המידה הרעה הזו בנפש, דהיינו שימנע מהרע ולא יעשה אותו. וכיון שהמידה הרעה הביאה אותו אל תכליתו, אם כן הרע בעצמו הוא טוב, ובמידה זו דוקא הוא נעשה מרכבה למידת יסוד.

אלוהה", ונכיר כי "לולי ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי". וכאשר האדם לא ייחס את החיות לעצמו, ויכיר שיש חי החיים המחיה אותו, אז יחיה עם הרבש"ע - זה לעומת זה. כמו משה רבינו, שהרבש"ע העיד בו "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא", והיה דבוק בשורשו ללא שום הפסק, בבחינת "פה אל פה אדבר בו".

וכל אדם יכול להגיע לבחינה זו. ואל יאמר משה רבינו היה אדם גדול ואיך אנו יכולים להשתוות אליו. כי כבר אמרו חז"ל (רמב"ם פ"ה מהלכות תשובה ה"א) שכל אחד יכול להיות צדיק כמשה. אמנם אינו יכול להיות 'משה' שכבר נאמר ולא קם עוד נביא בישראל כמשה. אבל כמשה הוא יכול להיות [סוף פרק ז' משמונה פרקים להרמב"ם]. כל אחד בדרגה שלו יכול להגיע לאותה בחינה שמשא רבינו היה בדרגה שלו.

זו היא התכלית של כל אדם בדרגה שלו, ומשעה שהוא מתחיל למלא את התפקיד שמוטל עליו להשלים במשך החיים שלו פה בעוה"ז, בכל נשימה ונשימה עליו להיות חדור בהכרה שהרבש"ע שלח אותו לעולם הזה בכדי שיחיה איתו כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי.

ג

ובכדי למלא את תפקידו ולהגיע לכזו בחינה, הוא צריך לחפש בעצמו את המידה הרעה שיש בו, שהיא שורשו וחיותו. אלא שטבע בני האדם שהם

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

413

את בחינת תפארת, דהיינו את יסוד האין שלו ואת הסיבה המקיימת אותו, וראה כי לולי ה' עזרתה לי - אם לא היו נותנים לו את בחינת תפארת שהיא דיוקנו של אביו - לא היה יכול להתחזק. ואז הבין כי באם ימלא את רצון המידה הרעה - שנשלחה אליו כדי שיגיע ממנה לבחינת תפארת דקדושה - הנה הוא הולך למסור את הבחינה של מלכות דקדושה אל הקליפות, לידי מלכות דסט"א. כי אותה מידה רעה שיש לו אם ימלא את יעודו וימנע ממנה, הנה הוא במלכות דקדושה, ובאם לא, הוא מלכות דסט"א. ומזה גופא הוא התחזק. מהכרת האין שלו הגיע להכיר שהרבש"ע הוא שהאיר לו להשיג את בחינת תפארת - דיוקנו של אביו, וזו היתה סיבה מאת ה' בכדי שיוכל להתחזק.

כל זה נכלל בפירוש רש"י שיוסף ניצל מן העבירה ע"י שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו. דמות דיוקנו של אביו שנראתה לו היתה סיבה מאת ה' להחליש את כח הרע, ועי"ז יכל יוסף להבין ("דהרעהרן") את שורש האין שלו, שהוא בעצמו לא יכל לעמוד נגד המידה הרעה הזו, ולראות ש"לולי ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי", כי לולי הסיבה ששלח לו ה' לא היה יכול לעמוד בנסיון. זה הכוונה באומרים "נראית לו דמות דיוקנו של אביו". דיוקנו של אביו" הוא יעקב, בחינת תפארת, דהיינו מלכות דקדושה דלית לה מגרמה כלום. אין. מציאות שאין בה כל קיום. כי הקדושה אין לה קיום מעצמה, רק מ"בשרי אחזה אלוקה" המקיים אותי, כמו שנאמר "והחכמה מאין תמצא". ויוסף הצדיק בשעה שהיה בסכנה הגדולה ביותר, ולולי ה' שהיה בעזרתו כמעט שנכשל ומילא את רצון המידה הרעה, אז הוא שמע ("דהרעהרט")

המשך יבוא אי"ה

שהשמחה במעונם

הר"ר בן ציון קלר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר שלמה קלר ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משה ב"ר אהרן קלירס ומשפ' להולדת הבת
הר"ר אשר ישעי' קרויס ומשפ' לנישואי הבת
הבה"ח נפתלי זענגער לנישואין
הר"ר יהושע רובינפלד ומשפ' לנישואי הנכד
הר"ר חיים רובינפלד ומשפ' לנישואי הבן
הבה"ח נפתלי רובינפלד לנישואין

י"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' ערני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס:

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

